

Magyarország Alkotmánybírósága
a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján

Budapest
Donáti u 35/45
1051

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Fenti számú eljárásban történt hiánypótlási felhívására tisztelettel mellékelem a kérelmezők ügyvédi meghatalmazását [REDACTED] ítéletével, akitől nem érkezett meghatalmazás. A hiánypótlások döntéssel szünetelést szenvedtek elkülönítésre az egybeszerkesztett indítványban. A felhívás hiánypótlásra 2017.02.18-án lett kézbesítve.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ugy.szám.: IV/335-2/2017	
Érkezett:	2017 MÁRC 20. IV/335-1/2017 <i>Személyesen</i>
Példány:	1 Kezelőiroda:
Melléklet:	13 db <i>du</i>

alkotmányjogi panasszal

élünk, a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.084/2013/34 sz ítélete, a Somogy Megyei Kormányhivatal SOB/o2/5-7/2015, a SOB/02/5-8/2015, a SOB/02/5-11/2015, a SOB/02/5-12/2015, a SOB/02/5-13/2015, a SOB/02/5-14/2015, a SOB/02/5-15/2015, a SOB/02/5-16/2015, a SOB /02/5-17/2015, a SOB/02/5-18/2015, a SOB/02/5-19/2015, a SOB/02/5-20/2015, a SOB/02/5-22/2015, a SOB/02/5-23/2015, a SOB/02/5-24/2015, a SOB/02/5-25/2015, a SOB/02/5-26/2015, a SOB/02/5-27/2015, a SOB/02/5-28/2015, a SOB/02/5-29/2015, a SOB/02/5-30/2015, a SOB/02/5-31/2015, a SOB/02/5-32/2015, a SOB/02/5-33/2015 sz határozatai, a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság I.K.27.312/2015/6/II ítélete, továbbá a Kúria Kfv.VI.37.503/2016/7.sz ítélete - kézbesítve: 2017.01.20-án- kapcsán, mert az Alaptörvényben biztosított jogunknak a sérelme következett be: A jogorvoslati lehetőségek ki lettek merítve. Indítványozzuk a fenti számú határozatok megsemmisítését a 2011.évi CLI Tv 43.§.(1.) és (4.) bekezdése alapján

Az AB Tv 26. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán
a.) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be.

Fentiek alapján indítványozzuk a KET-2004 évi CXL. Tv. 109.§.(4.) bekezdésében foglalt alábbi szövegrész megsemmisítését, mert az Alaptörvényben foglalt jogorvoslati jogunkat továbbá a jogállamiság elvét sérti:

„(4) A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el.”

Személyes adataink nyilvánosságra hozatalához nem járulunk hozzá
Kérjük a végrehajtás felfüggesztését

A 2011. évi CLI Tv. 52.§ (1a.)

a.) pontja alapján indítványunkban hivatkozunk az Alaptörvény

„T) cikk (3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.”

„I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

Alaptörvény XIII.Cikk.(2. bek...Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet

Alaptörvény XV.Cikk (1) bek A törvény előtt mindenki egyenlő

(2) bek. Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés ...nélkül biztosítja

Alaptörvény XXVIII. Cikk (1.) bek mindenkinek joga van-... valamely perben jogait és kötelezettségeit... a bíróság tisztességes eljárásban bírálja el.

Alaptörvény XXVIII. Cikk (7.) bek Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti

1.b.)

b.) Az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényege:

Az indítványozók az M7-es autópálya nyomvonalához kisajátított ingatlanok visszamaradó részeinek kisajátítását kezdeményezték, mert azok eredeti céljukra használhatatlanná váltak

A visszamaradó ingatlanrészeket –mivel azok 3000m² alá estek a Balaton törvénybe ütközésük miatt Magyar Állam képviselőjében közigazgatási úton a NIF Zrt kisajátította

A földtulajdonosok a felsorolt közigazgatási határozatokat-amelyek új eljárás során keletkeztek - megelőző közigazgatási eljárásban hozott határozatot megtámadták a bíróságon, az ingatlanértékek alacsony volta miatt, amely során a Somogy Megyei Bíróság, majd névváltozás folytán a Kaposvári Törvényszék 8.K.27084/2013/34 sz ítéletével új eljárást rendelt el, amely 1:K.27.312/2015/6/II sz alatt megtörtént miután a kirendelt iü. ingatlanforgalmi szakértő az értékeket részben megemelte.(Az ingatlanok az M7-es autópálya nyomvonal mellett visszamaradt ingatlanrészek voltak.)

A kirendelt igazságügyi szakértő jelentősen magasabb forgalmi értéket állapított meg, mint amit a kisajátítást kérő vételárként kifizetett, ugyanakkor jelentősen alacsonyabb forgalmi értéket állapított meg, mint amit a környéken és a korábbiakban és ugyancsak az M7-es autópálya kapcsán hasonló szőlő művelési ágú ingatlanok esetében a különböző bíróságok megállapítottak és amit az alperes kifizetett. A környékbeli szőlő művelési ágú ingatlanok esetében a korábbi jogerős kisajátítási m² forgalmi értékek már 2003 évek környékén a 2.000.-Ft/m² volt, szemben a szakértő által megállapított 2.120-735.-Ft=1.385.-Ft/m² átlagárral

(A szakvélemény formálisan 2.120.-Ft/m² árat állapított meg, de a szakvéleményben hatáskörét átlépve, „jogi döntéseket” hozott, amellyel az ingatlanokért járó kártérítés mértékét jogellenesen csökkentette:

Az egyes ingatlanokhoz fűzött értékelésében a 19. pont alatti Jogi környezet címszó alatt az átlagos 2.120.-Ft/m² forgalmi értéket 35%-al csökkentette a DRV szolgálmi jog és a Balaton törvény miatt

A DRV szolgálmi jog az ingatlan értékcsökkenését nem befolyásolja, mert külterületi ingatlan így a szőlő művelésre nincs kihatással.

A Balaton törvény, amely a 3.000 m² alatti területek kialakítását tiltja, eleve nem érinti az ingatlanokat, mert mindegyik 3.000 m² alatti

A felhívott új eljárás során a Somogy Megyei Kormányhivatal megtagadta a szakvélemény hiányosságainak felülvizsgálatát és a bírósági határozatban foglalt összegeket állapította meg kártérítésként, hivatkozva arra, hogy a bíróság új eljárásra utasító határozata köti

-Határozataiban biztosította a bírósághoz való fordulás jogát, amellyel a felperesek éltek is, de amelyre a bírósági döntések értelmében nem volt lehetőség

-A keresetben kérték más megye területén működő bíróság kijelölését, mivel korábbi hasonló és előzményi ügyben a megyei bírósággal perben álltak.

--Az elfogultsági kifogás nem vezetett eredményre, mivel a Kúriát is megjárta ügyben a bíróságok elegendőnek tartották azt, hogy a bírók személyesen kinyilatkozták, hogy nem érzik magukat elfogultnak. Az elfogultság alapjául szolgáló eljárás-bírói jogkörben okozott kármég folyamatban van

--A fentiekben túl a bíróság saját hatáskörében hozott elfogultságra vonatkozó állásfoglalását is megsértette, mert az alapján a Közigazgatási Bíróság nem járhatott volna el, mert a felperesek egy része a jogi személy Somogy Megyei Bíróságot (Kaposvári Törvényszéket) perli – támadja, amelynek nem jogi személy része a Közigazgatási Bíróság

-Az I. fokú Bíróság arra hivatkozással utasította el a keresetet, hogy a megismételt eljárásban már nincs lehetőség az eljárás nem megfelelő törvényességének felülvizsgálatára, ezért lényegében érdemi vizsgálat nélkül elutasította a keresetet.

A Kúria ugyancsak érdemi vizsgálat és formális indokolás alapján elutasította a keresetet

-A bírósági kérelmekben továbbá hivatkoztunk arra, hogy a kirendelt iü ingatlanforgalmi szakértőnek nem volt kompetenciája, mert nem volt szakképesítése a külterületi termőföldek forgalmi értékének megállapítására.

1. b.)

c.) Az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezés, bírói döntés

A Somogy Megyei Kormány Hivatal felhívott határozatai, a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 1.K.27.312/2015/6/II.sz ítélete és a Kúria Kfv.37.503/2016/7/ sz határozata alkotmányellenessége vizsgálata és azok megsemmisítése

e.) Indokolás, hogy a felhívott bírói döntések miért ellentétesek a felhívott Alaptörvényi rendelkezésekkel:

Alaptörvény XIII.Cikk.(1.) bek..Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

Az AB gyakorlata értelmében e körben elsődlegesen azt kellett vizsgálni, hogy a tulajdonjog részjogosítványainak tekintendő birtokvédelem, illetve a szomszédjogok az Alaptörvény XIII. cikkének védelme alá esnek-e.

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott döntéseinek hivatkozhatóságával kapcsolatosan a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában kifejtette, hogy „[a] hazai és európai alkotmányjogi fejlődés eddig megtett útja, az alkotmányjog szabályszerűségei szükségképpen hatással vannak az Alaptörvény értelmezésére is. Az Alkotmánybíróság az újabb ügyekben vizsgálandó alkotmányjogi kérdések kapcsán felhasználhatja a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket és alkotmányossági összefüggéseket, ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya, és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntése indokolásába történő beillesztése. Az Alkotmánybíróság – a fenti feltételek vizsgálata mellett – a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indokolásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.” (Indokolás [32]–[34])

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a tulajdonhoz való jog szabályait a régi Alkotmány és az Alaptörvény lényegében egyező módon tartalmazza, ezért az ebben a tárgykörben hozott korábbi határozatai hivatkozhatók és idézhetők.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a tulajdoni alapjogvédelem kiterjed a tulajdoni rész jogosítványokra és azok gyakorolhatóságára is, és csak az Alaptörvény erre vonatkozó szabálya szerint korlátozhatóak.

Igy az Alkotmánybíróság a 1256/h/1996. számú határozatában kifejtette, hogy „[a] használati, a birtoklási és a rendelkezési jog a tulajdonjog tartalmát adó, a tulajdonhoz tartozó részjogosítványok, amelyek a dolog feletti hatalmat és a dolog élvezetét jelentik. Az Alkotmánybíróság már több döntésében, elvi jelleggel a 7/1991. (II. 28.) AB határozatban rámutatott arra, hogy a tulajdonjoghoz kapcsolódó részjogosítványok korlátozása »csak akkor jár magának a tulajdonjognak, mint alkotmányos jognak a korlátozásával, így csak akkor alkotmányellenes, ha az elkerülhetetlen, tehát kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan«. (ABh 1991, 26.) Az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben arra is felhívta a figyelmet, hogy a tulajdonjog (és részjogosítványai) korlátozásának alkotmányosan elfogadható indoka lehet a korlátozás közérdekűsége. A közérdek és a tulajdonkorlátozás arányossága vizsgálatánál pedig az Alkotmánybíróság határozza meg azokat az ismérveket, amelyek a beavatkozás arányosságát eldöntik. [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, ABh 1992, 382.]” (ABh 1996, 796.)

Az indítványozók kisajátított visszamaradó részingatlanaik használhatatlanságát a Balaton törvény állapította meg, mivel azok aláestek a 3000 m² területnagyságnak, amely külterületi ingatlanok esetében törvényileg használhatatlannak minősülnek.

A szükségszerűség vélelmét a felhívott törvény alapozza meg, amellyel szemben az arányosság elve alapján megfelelő mértékű kártalanítás jár. Az Lfb-Kúria gyakorlata alapján kisajátítás esetén a kártalanítás mértéke a hasonló adottságú ingatlanokkal kapcsolatos értékek az irányadóak.

A megépített autópálya miatti visszamaradó ingatlanokkal kapcsolatos használati korlátozás továbbá a szomszéd jogi védelem alapján megállapítható, hogy a korábbi Alkotmány 13. §-ára vonatkozó gyakorlat [23/2000. (VI. 28.) AB határozat, ABh 2000, 134, 136.; 772/B/1997. AB határozat, ABh 2000, 858, 861–862.; 27/2004. (VII. 7.) AB határozat, 2004, 877, 882.; 1423/B/2007. AB határozat, ABh 2007, 3321–3322.] folytatásának tekinthető alkotmánybírói gyakorlatból is az vezethető le, hogy a birtokvédelem és a szomszédjogok, illetve ezek érvényesíthetősége az Alaptörvény XIII. cikkén alapuló tulajdoni védelmet élveznek.

A korlátozás közérdekűnek és arányosnak tekinthető e:

Ahogy az Alkotmánybíróság egy korábbi határozatában megállapította, „[a] tulajdonjog korlátozása tekintetében is az Alkotmánynak az alapvető jogok korlátozására meghatározott szabályát és az ennek alapján kialakult alkotmánybírói gyakorlatot kell alkalmazni. Ennek során figyelembe kell venni azonban az Alkotmánynak a tulajdonjogról szóló 13. §-ából származó sajátosságokat is. Ilyen sajátosság az, hogy a 13. § (2) bekezdése a tulajdonjog teljes elvonásánál a közérdeket jelöli meg egyik feltételként. Erre tekintettel a tulajdonjog korlátozásánál az alkotmányossági vizsgálat egyik szempontja a másik alapvető jog, alkotmányos érték vagy cél érvényesülésének szükségessége, vagy a közérdek miatt fennálló szükségesség. A jelenlegi körülmények között a közérdek értelmezésénél elfogadható, hogy bár közvetlenül a magánérdek áll előtérben, közvetetten a társadalmi problémák megoldása révén az egész közösség érdekeinek szolgálatáról van szó. A közérdek alapján történő tulajdonkorlátozásnál az Alkotmánybíróság nem tekinti elégséges alapnak, hogy a jogszabály általánosságban hivatkozik a korlátozást szükségessé tevő közérdekre, szabad hatósági mérlegelés jogkörében hagyva annak meghatározását, konkrétan milyen tulajdoni tárgyakra kell a korlátozást alkalmazni. A közérdeket jogszabályban úgy kell meghatározni, hogy konkrét ügyben a közérdekből korlátozás szükségességét bíróság ellenőrizhesse. A vizsgálat másik szempontja itt is – az Alkotmány 8. § (2) alapján – az arányosság. Az arányosság tekintetében a tulajdonhoz való jog Alkotmányban meghatározott szabályából nem származik sajátos követelmény. Ezért az arányosság általános mércéje alkalmazandó: a korlátozással elérni kívánt cél fontosságának és az ennek érdekében okozott alapjog-sérelem súlyának összhangban kell állnia.” [42/2006. (X. 5.) AB határozat, ABh 2006, 529.] Az Alkotmánybíróság a 64/1993. (XII. 22.) AB határozatában a korábbi Alkotmány 13. §-ával kapcsolatban a következőket állapította meg: „az alkotmányos tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat, és nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével. Az alapjogként védett tulajdonhoz való jog tartalmát a mindenkori közjogi és (alkotmányos) magánjogi korlátokkal együtt kell érteni.

Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.” (ABh 1993, 373, 379.) Ugyanebben a határozatában azt is kimondta az Alkotmánybíróság, hogy „[a]z alapjogi tulajdonvédelem sajátosságai miatt az állami beavatkozás alkotmányossága megítélésének súlypontja, az alkotmánybírói értékelés voltaképpen tere a cél és eszköz, a közérdek és a tulajdonkorlátozás arányosságának megítélése lett.” (ABh 1993, 373, 381–382.) A törvénnyel érvényesített

közérdek alkotmánybíróági vizsgálatának ezért arra kell kiterjednie, hogy megfelelően indokolt-e, alátámasztott-e a közérdekre való hivatkozás.

Az Alkotmánybíróság szerint azonban a közérdekből történő tulajdonkorlátozás is csak akkor alkotmányos, ha az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjog sérelem súlya arányban áll egymással.

A közérdekű tulajdonkorlátozás arányosságát vizsgálva az Alkotmánybíróság a régi Ptk. rendelkezéseit vette figyelembe. A régi Ptk. 100. §-a értelmében „a tulajdonos a dolog használata során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat, különösen szomszédjait szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogaik gyakorlását veszélyeztetné.” Ezt a rendelkezést a szomszédjog általános szabályának is szokás nevezni. A szükségtelen zavarás fogalmát sem a Ptk, sem a régi Ptk. nem definiálja, ezért a rendes bíróságok ki is alakították a lényegében egységes ítélkezési gyakorlat elveit az ilyen ügyekben. Így kimondták, hogy A szükségtelen zavarás olyan jogellenes magatartás, mely kárkövetkezmény esetén a kártérítési felelősséget megalapozza.

A zavarás önmagában nem minősül szükségtelennek, nem minden zavarásnak van jogi következménye. Ugyanakkor a szükségtelenséget a közcélúság, a közérdek önmagában nem igazolja. A szükségtelen zavarás, a meglévő környezeti adottságok használatához fűződő érdekét olyan mértékben, sérti, hogy az az általános tűrés küszöböt meghaladja.

Az érintett visszamaradó ingatlanok tekintetében a szükségtelen zavarás abban nyilvánul meg, hogy az érintett visszamaradó ingatlanrész

-a Balaton törvény alapján a kis alapterület miatt forgalomképtelenné vált, mert 3000m² alá csökkent, amelynek oka a kisajátítás a nyomvonal létesítése céljából

- a visszamaradó kis terület miatt a művelési költségek, a megművelés nehézségei miatt az ingatlanrészek a továbbiakban gazdaságosan nem voltak megművelhetők.

Az autópálya építés nyomvonal létesítése közérdekűsége nem vitatható, de a visszamaradó részek használhatatlanná válása miatti arányosság elve a reális forgalmi érték alapján történő kompenzációt követeli meg, amely alapján az alulértékelt forgalmi értékcsökkenés miatti kártalanítás miatt sérült a szükségesség arányosság alapelve.

Az érintett településen az M7-es autópálya építése által érintett szőlő művelési ágú ingatlanok kisajátítása kapcsán több Kúriát is megjáró bírói döntés az arányosságot a 2.100.Ft/m² összegű kártalanításban állapította meg, szemben a jelen ügyekben alkalmazott átlag 1.600.Ft/m² árral szemben. Az értéken aluli kompenzációval sérül az arányosságot megkövetelő tulajdonjog védelmének elve

Alaptörvény XIII.Cikk.(2.) bek...Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet

A tulajdonkorlátozás alkotmányosságát tehát akként lehet megítélni, hogy egyrészt közérdeket szolgál-e (ez alapján szükséges-e a korlátozás), másrészt, hogy a korlátozás arányos-e (azaz adott esetben érvényesül-e az értékgarancia.).

A kisajátítással megsérült a tulajdonelvonás alkotmányos garanciája a szükségesség és az értékarányosság elve.

Jelen esetben a szükségesség a közérdekűség az autópálya építés közérdekűsége, amely nem vitatható. Ezzel áll szemben az értékarányosság elve, mint alkotmányos egyensúly. Ez az egyensúly jelen esetben nem valósul meg így sérül azaz alkotmányos alapelve, hogy tulajdonelvonás esetén értékarányos kártalanítást kapjanak a tulajdonosok. Jelen esetben az értékegyensúly az ügyben eljáró igazságügyi ingatlanforgalmi szakértő szakvéleményében van

lefektetve, amelynek jogi korrigálása alapján Annak figyelembevételére elmaradása pontosabban az ellenérték valós értékének megállapítása elmaradása alkotmányos jogot sért.

Az Alaptörvény XIII.Cikk.(2.) bekezdésében foglalt alkotmányos alapelv az azonnali és teljes kártalanítás elve azért sérült, mert

Az Alkotmánybíróság erre vonatkozóan a 20/2014. (VII. 3.) AB határozatában megerősítette az Alkotmánybíróság több mint két évtizedes egyöntetű gyakorlatát, mely szerint „»[a]z alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat. A szükséges és arányos korlátozásnak, illetve a tulajdon jog lényeges tartalmának ugyanis nincs polgári jogi megfelelője. A tulajdonjog részjogosítványai [...] nem azonosíthatók a tulajdonhoz való jog alkotmányi védelmet élvező lényeges tartalmával. [...] Az alapjogként védett tulajdon tartalmát a mindenkor (alkotmányos) közjogi és magánjogi korlátokkal együtt kell érteni.

Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyatól és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más.« [64/1993. (XII. 22.) AB határozat, AB{20/2014. (VII. 3.) AB határozat alábbi megállapításait – megerősítette arra vonatkozó korábbi következetes gyakorlatát is, hogy „a kisajátítás a tulajdon közjogi megterhelésének az a szélső esete, amikor a teherviselés alkotmányossága elismerésre kerül, és emellett legfeljebb az állaggarancia értékgaranciával való helyettesítésére kerül sor, valamint hogy az állagelvonás ellen az Alkotmány nem ad feltétlen védelmet. A tulajdonhoz való alkotmányos jog védelme kapcsán ezért az a kérdés, milyen esetekben kell a tulajdonosnak a közhatalmi korlátozást minden ellenszolgáltatás nélkül eltűrnie, illetve mikor tarthat igényt kártalanításra tulajdonosi jogai korlátozásáért. .

Az Alkotmánybíróság a 20/2014. (VII. 3.) AB határozatában (Indokolás [154]) ismételten hangsúlyozta – először a 64/1993. (XII. 22.) AB határozatában (AB h 1993, 373, 381–382.) kifejtett – azon következetes álláspontját, hogy „[A]z alapjogi tulajdonvédelem sajátosságai miatt az állami beavatkozás alkotmányossága megítélésének súlypontja, az alkotmánybírósági értékelés voltaképpen tere a cél és az eszköz, a közérdek és a tulajdonkorlátozás arányosságának megítélése lett. Az alapjog-korlátozás szükségessége, illetve elkerülhetetlensége vizsgálatánál itt eleve figyelembe kell venni, hogy az Alkotmány 13. § (2) bekezdése a kisajátításhoz csupán a közérdeket kívánja meg, azaz, ha az értékgarancia érvényesül, ennél szigorúbb szükségesség nem alkotmányos követelmény.”

A 20/2014. (VII. 3.) AB határozat (Indokolás [154]) megerősítette azt is, hogy „»[A] törvénnyel érvényesített közérdek alkotmánybírósági vizsgálata ezért nem a törvényhozó választásának feltétlen szükségességére irányul, hanem – még ha formálisan nem is a közérdek fennállására irányul, hanem a szükségesség-arányosság ismerveit alkalmazza – arra kell szorítkoznia, indokolt-e a közérdekre hivatkozás, illetve, hogy a közérdekű megoldás nem sért-e önmagában is valamely más alkotmányos jogot [...]. A közérdek és a tulajdonkorlátozás arányossága vizsgálatánál viszont az Alkotmánybíróság általában is meghatározhatja azokat az ismerveket, amelyek a beavatkozás alkotmányosságát eldöntik. Ezzel ellen súlyozhatja azt a kényszerű veszteséget, amelyet a jogbiztonság közérdek szükségességének korlátozott felülvizsgálata miatt szenved.

Más esetekben a tulajdonkorlátozás arányosságához szükséges lehet a kártalanítás.« (ABh 1993, 373, 381–382.)”. érvényesítése mellett – akár a tulajdon teljes elvonása is alkotmányos lehet

Jelen ügyben a közigazgatási határozatok és a bírósági döntések megsértették az értékazonosság elvét, mivel a tulajdon teljes körű elvonása ellenértékeként a szakvélemények alapján megállapított ingatlanok reális forgalmi értéke helyett annak csupán csak egy részét állapították meg.

A becsatolt korábbi és hasonló művelési ágú és közeli ingatlanokkal kapcsolatban történt szakértői vélemények, bírói ítéletek alapján megállapítható lett volna a perbeli szakvélemény részbeni jogellenessége és annak kizárásával a tulajdonjog sérelme kiküszöbölhető lett volna

A bírósági döntések így alkotmányos indok nélkül korlátozták a tulajdonosokat alkotmányos jogaik gyakorlásában, azaz az azonnali és teljes kártalanításhoz való jutás megakadályozása tekintetében.

Az értékazonosság elvének alkalmazása megköveteli az ellenérték valós mértékének tisztázását, amely a rendelkezésre álló szakvélemény alkotmányos szempontból is támadhatatlanságát követeli meg, amelynek egyetlen útja a szakvélemény alkotmányellenes jogi aspektusainak figyelmen kívül hagyása a bíróság részéről.(Szakvélemény értékelés 39. pont, a Balaton törvény indokolatlan értékcsökkenésként történő feltüntetése, amely kifejezetten jogi és nem szakértői kérdés, azon túlmenően, hogy megalapozatlan, mert az érintett ingatlanok mind 3.000 m² alattiak, amelyre nem vonatkozik a törvény.)

Ez a jogszabályok esetében azt a követelményt támasztja, hogy az egyértelmű, könnyen érthető és előre tervezhető legyen

Sem az alkalmazott jogszabályok, sem a határozatok nem felelnek meg a fenti követelményeknek:

--A felhívott 1976.évi 24. Tvr. 19.§-a egyértelműen és kivétel felállításával tartalmazza azt, hogy a kisajátítási határozatok ellen bírósági felülvizsgálattal lehet élni

--Az 1952.évi III. Tv 33o.§.(2.) bek egyértelműen tartalmazza, hogy: A keresetlevelet jogszabálysértésre hivatkozással az elsőfokú közigazgatási határozatot hozó szervnél a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani

A KET. 109.§ (1) Az önállóan nem fellebbezhető végzések kivételével a döntés bírósági felülvizsgálata kezdeményezhető

a) a 100. § (2) bekezdésében meghatározott esetekben,

(4) A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a döntéshozatal során annak megfelelően jár el.

Az érintett jogszabályok összevetésével és együttes alkalmazásával megállapítható, hogy azok nem felelnek meg az egyértelműség követelményének, mert a felülvizsgálhatóság illetve annak kizárása egymásnak ellenmondó tartalmak, így nem érvényesül a közérthetőség és még inkább nem az előre kiszámíthatóság követelménye sem.

A felhívott határozatok ugyancsak egymásnak ellentmondóak, nem egyértelműek, nem közérthetőek és előre nem tervezhetőek

A közigazgatási határozatok mindkét esetben arról tájékoztatnak, hogy bírósági felülvizsgáltnak van helye, ugyanakkor a bíróság ítéletek tartalmilag kizárják az érdemi felülvizsgálat lehetőségét a KET 109.§.(4.) bekezdésére hivatkozással

Az egymásnak ellenmondó tájékoztatás és döntés ugyancsak alkotmányos alapelvet sért - jogbiztonság hiánya - mert hiányzik a határozatokból következő egyértelműség, az egyszerűség és az előretervezhetőség

Az egymásnak ellentmondó különböző szintű döntések kizárják az egyértelműség követelményét, ami magában hordozza a közérthetőség hiányát.

A határozatok egymásnak ellentmondó döntései és hivatkozásai önmagában bizonyítékai a jogbiztonság hiányának

Alaptörvény XXVIII. Cikk (1.) bek mindenkinek joga van-... valamely perben jogait és kötelezettségeit...a bíróság tisztességes eljárásban bírálja el.

-A tisztességes eljárás elve megköveteli a független és pártatlan bírósági eljárását, mint alkotmányos garanciát.

Az AB 993/B/2008 AB Határozatában többek között foglalkozott a független és pártatlan bírósági eljárás garanciáival

Ebben kifejtette, hogy az azzal kapcsolatos követelmény túlmutat az adott bíró személyében lévő kizáró okokon, mert a függetlenség és pártatlanság alkotmányos elve további feltételek vizsgálatát teszi kötelezővé, a bíró személyén túl, a bírói hierarchia, a szervezet függetlensége, pártatlansága vonatkozásban

Jelen ügy kapcsán sérült a fentiekben felhívott alkotmányos alapelv, mert az egyes bírák megnyilatkoztatásán túl nem került megvizsgálásra az a körülmény, hogy az érintett kérelmezők egy része kártérítési pert indított a Somogy Megyei Bíróság-Kaposvári Törvényszék ellen, amely jelenleg is folyamatban van ismereteink szerint.

A Somogy Megyei Bíróság jelen ügyben többször felhívott állásfoglalása maga zárja ki saját magát egy perbeli eljárásban ez esetben. (A perelhető jogi személy a Kaposvári Törvényszék, amelynek része a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság.)

A KET 109.§.(4.) bekezdése, mind az arra való határozati hivatkozások sértik a bírósághoz való fordulás jogát és a jogorvosláshoz való jog alkotmányos alapelvét.

Az Alkotmánybíróság egy általános követelményt állított fel a jogorvoslatokkal kapcsolatosan. Ennek értelmében a jogorvoslatokhoz való jogot az azt megtestesítő jogorvoslat akkor juttatja érvényre, ha az a ténylegesség és hatékonyság követelményeinek megfelel. Erre tekintettel mondta ki az Alkotmánybíróság, hogy minden jogorvoslat lényegi eleme a jogorvoslás lehetősége, vagyis, hogy a jogorvoslat formailag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát

A támadott ítéletek az indítványozók vonatkozásában ért jogsérelem orvosolásának alkotmányos kötelezettségét mulasztották el, mert formailag biztosították a jogorvoslat lehetőségét, de ténylegesen elzárkóztak attól, így a jogorvoslatokhoz fűzött hatékonyság követelménye sem érvényesült

Az indokolt bírói döntéshez való alapjog megsértése

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III .1.) AB határozata: bontotta ki az indokolt bírói döntéshez való jogot a tisztességes bírósági eljárásból. Az Alkotmánybíróság szerint: „az Alap törvény XXVIII . cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti,nevezetesen azt, hogy döntésének

indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen meg fogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket

A megsemmisíteni indítványozott határozatok megsértették a Pp. 22o. §.(1.) d.) pont második fordulatát, mert nem adták alkotmányos magyarázatát annak, hogy miért hagyták figyelmen kívül az irányadó jogszabály rendelkezéseit.

- nevezetesen azt, hogy az első Közigazgatási Bírósági ítéletben miért nem lett korigálva a jogellenes szakértői vélemény,

- míg a második Közigazgatási Bíróság ítéletében, a közigazgatási határozatban megengedett bírói felülvizsgálati kérelemmel szemben miért döntöttek azzal ellentétesen, pontosabban hogy érdemben nem döntöttek, azt állítván, hogy jogorvoslatnak nem volt helye

-továbbá, hogy amennyiben a megismételt eljárásban nem volt helye jogorvoslat előterjesztésnek miért nem szüntették meg a pert a Pp.332./A.§.a.)pontja alapján

Az Alaptörvény XXVIII.Cikk. (7.) bekezdése szerint..Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági...döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

A KET 109.§.(4.) bekezdése, mind az arra való határozati hivatkozások sértik a bírósághoz való fordulás jogát és a jogorvosláshoz való jog alkotmányos alapelvét.

Az Alkotmánybíróság egy általános követelményt állított fel a jogorvoslatokkal kapcsolatosan. Ennek értelmében a jogorvoslathoz való jogot az azt megtestesítő jogorvoslat akkor juttatja érvényre, ha az a ténylegesség és hatékonyság követelményeinek megfelel. Erre tekintettel mondta ki az Alkotmánybíróság, hogy minden jogorvoslat lényegi eleme a jogorvoslás lehetősége, vagyis, hogy a jogorvoslat formailag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát

A támadott ítéletek az indítványozók vonatkozásában ért jogsérelem orvoslásának alkotmányos kötelezettségét mulasztották el, mert formailag biztosították a jogorvoslat lehetőségét, de ténylegesen elzárkóztak attól, így a jogorvoslatokhoz fűzött hatékonyság követelménye sem érvényesült

A 9/2016/IV.6./ AB határozat szerint a bíróságoknak a jogszabályokat az Alaptörvény szellemében kell alkalmazniuk:

[24] 3. Hazánk Alaptörvénye - az R) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország jogrendszerének az alapja. Az Alaptörvény és a jogszabályok pedig a (2) bekezdés szerint

mindenkire kötelezőek. Az Alaptörvénynek az egész jogrendszert át kell hatnia és normáinak a jogrendszer egészében érvényesülniük kell.

[25] Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

[26] A bíróságnak a jogalkalmazása és a jogértelmezése során megfelelően figyelembe kell vennie az Alaptörvényben foglaltakat. Az Alaptörvényben foglaltak lehetnek alapjogok, államcéllok vagy alkotmányos értékek. Nyilvánvalóan a rendes bíróságnak minden rendelkezést megfelelően és differenciáltan kell figyelembe vennie az ítékezés során. Az Alaptörvény értelmezésekor ezzel azonosan foglalt állást a 8/2014. (III. 20.) AB határozat indokolásának [64] pontja. Az Alaptörvény XV. cikke (1) és (2) bekezdésének az értelmezett tartalma nemcsak a jogszabályokra irányadó alaptörvény-ellenességük vizsgálatakor, hanem a bírói döntésekben megjelenő jogszabály-értelmezésre is, a jogszabályok normatartalmának meghatározása során, a jogszabály konkrét tényállásra vonatkoztatásánál. Az, hogy egy-egy ügyben az eset összes körülményeinek mérlegelésénél a rendes bíróság az anyagi jog értelmezésekor milyen intenzíven hivatkozik a XV. cikk egyes elemeire, elsősorban a rendes bíróságra tartozó kérdés, de az értelmezés nem vezethet sem a jogszabály szövegének figyelmen kívül hagyására, sem az Alaptörvénnyel ellentétes eredményre.

Az eljáró hatóság és a bíróságok a fentieket figyelmen kívül hagyták, amikor döntéseik mellőzték az Alaptörvényben foglalt jogbiztonság és a tisztességes eljárás elveit. A bírósági ítéletek indokolása lényegében a tényálláson kívül csak a jogszabályok felsorolását tartalmazza, de részletes és az alkotmányosság szempontjának megfelelő indokolással adós marad, mert nem végzi el az érintett és egymásnak ellentmondó jogszabályok alkotmányos elveken alapuló összehasonlítását, koherenciáját

A jogbiztonság hiánya nyilvánul meg továbbá jelen ügyben akkor, amikor a bíróságok figyelmen kívül hagyják az igazságügyi szakértőkre, továbbá a tényállás feltárásának kötelezettségére vonatkozó jogszabályokat.

Az 1952 évi III Tv-ben illetve az igazságügyi szakértőkre vonatkozó törvényben szabatosan meg van fogalmazva, hogy az alkotmányos próbát is kiálló szakvéleménynek mit szabad és mit nem tartalmaznia. Így nem szabad hatáskörét túllépve jogi kérdésekben nyilatkoznia. (Jogi hivatkozás a Balaton törvény értékcsökkentő hatására

A hatáskörét túllépő szakértő tevékenysége veszélyezteti a jogbiztonságot az által, hogy a jogszabályokban megfogalmazott „munka megosztást” túllépi, továbbá szakmaiatlansága jogi kérdésekben kárt okozott, amely jogbiztonságot sértő tevékenység

Ugyancsak veszélyezteti a jogbiztonságot, amikor a szakértő szakmai jártasság hiányában szakvéleményt készít (Az eljáró szakértő termőföld forgalmi értékének megállapítására nem rendelkezet megfelelő szakmai végzettséggel)

1b.)

f.) Határozott döntési kérelem:

Indítványozom a Somogy Megyei Kormányhivatal felhívott határozatai, a Kaposvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.084/2013/34 sz ítélete, a 1.K.27.312/2015/6/II sz ítélete, továbbá a Kúria Kfv.VI.37.503/2016/7 sz ítélete alkotmányellenessége megállapítását és annak alapján azok megsemmisítését
(Az ügyvédi meghatalmazások pótlólag csatolásra kerülnek)

 Bp (2017.01.22.)
2017.03.19

Mell: ügyvédi meghatalmazások

Tisztelettel

Dr Czirmes György jogi képviselő

DR. CZIRMES GYÖRGY
ügyvéd

Iroda: 1035 Bp., Szél u. 21.
Tel: 355-0408; 388-4957